

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Plan van aanpak Lieshoutse Heide

Datum

15 juni 2021

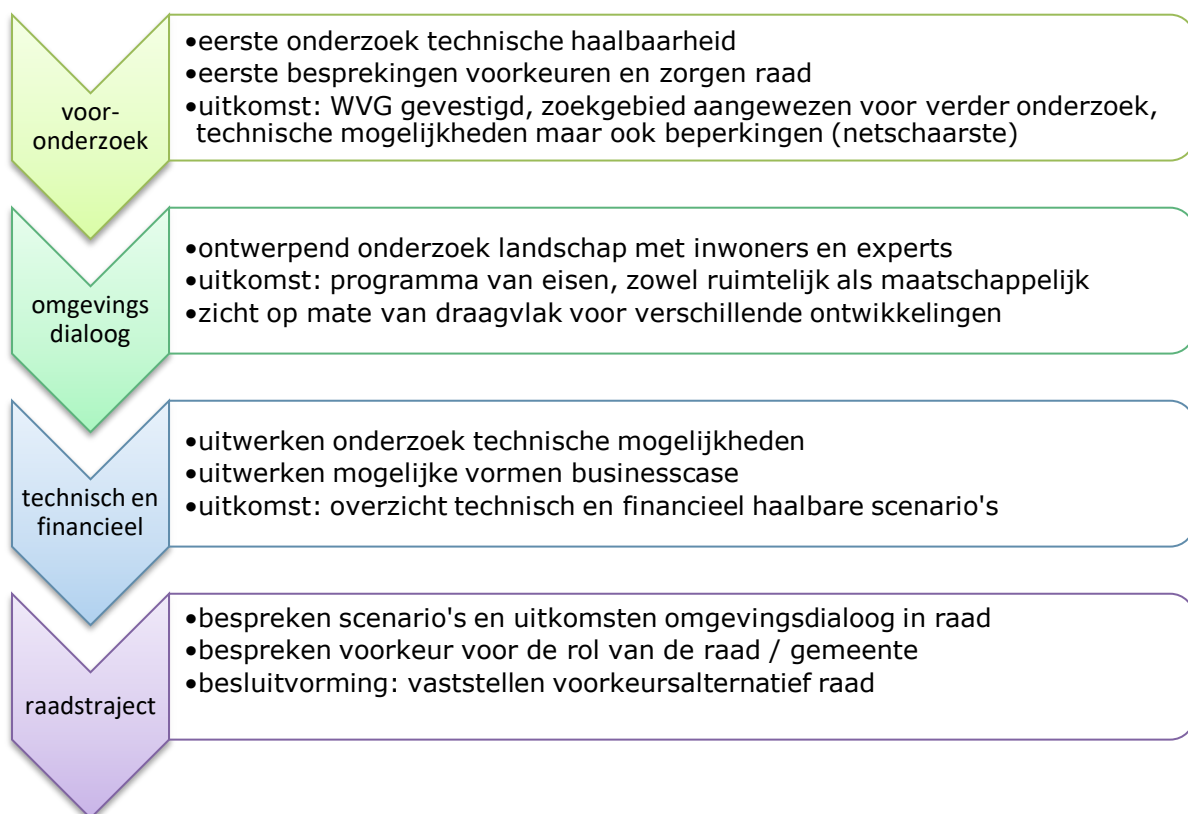
Toelichting

Plan van aanpak gebied Lieshoutse Heide

In de raadsvergadering van 20 mei 2021 is in de raad de zienswijze op de RES vastgesteld. Daarin hebben de raadsleden aangedrongen op een diepgaander onderzoek naar de mogelijkheden en wensen voor grootschalige duurzame energie, in het zoekgebied ten noorden van Mariahout. Deze RIB schetst het plan van aanpak voor het zoekgebied. Van oudsher staat dit gebied bekend als de Lieshoutse Heide. Dit wordt nu als werktitel gebruikt, in overleg met de inwoners kan de aanduiding van het gebied nog veranderen.

Vier onderdelen plan van aanpak

Het plan van aanpak kent vier onderdelen, die hieronder schematisch zijn weergegeven en onder de figuur worden toegelicht.

Voortraject - Allereerst is er de afgelopen jaren een voortraject geweest waarin we regelmatig hebben gesproken in de commissie en raad over duurzame energie, en met andere betrokkenen zoals Zorg om het Dorp. Ook vestigde de raad de WVG en hebben we stappen gezet in de RES. De uitkomsten van dit voortraject worden op dit moment gebundeld en overzichtelijk weergegeven.

Omgevingsdialoog - Een tweede stap is, zoals de raad ook heeft verzocht, een omgevingsdialoog met inwoners. Hierdoor kunnen we in gesprek met inwoners, ze kunnen meedenken en we kunnen draagvlak peilen. De voorbereidingen voor zo'n 'landschapsdialoog' waren al opgestart, maar er is nu een subsidiemogelijkheid beschikbaar waardoor het professioneler aangepakt kan worden. Daarvoor is een aanvraag gedaan. De invulling van de landschapsdialoog staat meer uitgebreid hieronder beschreven.

Technisch en financieel onderzoek - De derde stap loopt gedeeltelijk parallel met de omgevingsdialoog maar vindt meer achter de schermen plaats. Dit zijn onderzoeken naar de technische en financiële haalbaarheid van grootschalige ontwikkelingen, zoals een windpark, meerdere zonneparken, of andere innovatieve technieken in het gebied. Hiervoor werken we samen met de gemeente Meierijstad en met onderzoeksbureaus.

Besluitvorming - Ten slotte is het woord weer aan de raad. De uitkomsten van de omgevingsdialoog en van de technische en financiële mogelijkheden worden aan de raad gerapporteerd en op basis van die informatie kan de raad een keuze maken welke ontwikkelrichting gewenst is in het gebied. Mocht de raad besluiten dat grootschalige opwek mogelijk is dan kan zij daarvoor verdere kaders aangeven voor bijvoorbeeld de rol van de gemeente, voorwaarden voor ruimtegebruik en maatschappelijke betrokkenheid.

Planning en subsidiemogelijkheid

De omgevingsdialoog kan worden opgestart na het subsidiebesluit, eind juli 2021. Vanwege de zomervakantie kiezen we ervoor om dit traject te doorlopen van september tot november. Tegelijk vinden de technische en financiële studies plaats. Op 17 november kunnen de eerste resultaten in de commissie worden besproken, waarna in januari 2022 besluitvorming kan plaatsvinden. Mocht de subsidie niet worden toegekend, dan wordt de dialoog in afgeslankte vorm uitgevoerd, bijvoorbeeld met minder ondersteuning van externe partijen. Er wordt een bedrag van €15.400 aangevraagd bij het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie voor de dialoog, als vorm van participatief ontwerpend onderzoek.

Uitwerking onderdeel 2: Landschapsdialoog Lieshoutse Heide

Met een groepje deskundigen en inwoners willen we een landschapsdialoog uitvoeren: een omgevingsdialoog zoals bedoeld in de omgevingswet, gericht op het zoekgebied voor grootschalige opwek, de Lieshoutse Heide (het gebied ten noorden van het Mariahoutse bos). Deze groep komt in meerdere sessies bijeen om te praten over kwaliteiten van het gebied, mogelijkheden voor ontwikkeling, en randvoorwaarden waaraan ontwikkelingen zouden moeten voldoen. Uiteindelijk doet de groep verslag van haar bevindingen in een 'programma van eisen'. Daarin staan zowel ruimtelijke overwegingen over hoe omgegaan moet worden met het landschap, als niet-ruimtelijke overwegingen over bijvoorbeeld maatschappelijk belang en

participatie. Dit verslag wordt aan de raad aangeboden zodat zij dit kan meenemen in de besluitvorming over wat er met het gebied gaat gebeuren. Over de voortgang van dit traject wordt breed teruggekoppeld naar de 'achterban' van de overige inwoners van Laarbeek.

Samenstelling ontwerpteam

De deelnemers aan de landschapsdialoog vormen het ontwerpteam. Het team bestaat uit maximaal 10 mensen, onder leiding van een landschapsarchitect voor de inhoudelijke kennis en een illustrator voor visuele storytelling / creatieve werkvormen in de sessies. Als deelnemers van het ontwerpteam worden nu voorzien: vier inwoners van het gebied, een afgevaardigde van ZOD, een afgevaardigde van SPDL, een afgevaardigde van ZLTO en een afgevaardigde van IVN of Laarbeeks Landschap. De vier inwoners representeren alleen zichzelf, zij hoeven niet namens alle inwoners te spreken. De vier experts spreken wel namens hun expertise / achtergrond (dorpsbelangen, duurzaamheid, agrarische sector, natuur). De gemeente neemt de rol van organisator / moderator op zich. Voorafgaand aan de inhoudelijke sessies is een startbijeenkomst waarin wordt besproken of de groep zo 'compleet' is. Er kunnen dan evt. aanvullende deelnemers worden uitgenodigd.

bewoners Lieshoutse Heide	experts deelbelangen	facilitators
• bewoner 1 • bewoner 2 • bewoner 3 • bewoner 4 •	• agrarisch: ZLTO • natuur: IVN of Laarbeeks landschap • duurzaamheid: SPDL • dorpsbelang: ZOD •	• gemeente • landschaps-architect • illustrator

Inhoud sessies

Er zijn vijf sessies voorzien, maar dit kan in overleg met het ontwerpteam nog worden aangepast. De eerste sessie is een bezoek aan het gebied waarin goed wordt gekeken naar de bestaande situatie. Daarna wordt in de volgende sessies ingegaan op toekomstbeelden, ruimtelijke consequenties, en niet-ruimtelijke voorwaarden. In de laatste sessie worden de ideeën gebundeld tot een 'duidelijk verhaal' richting politiek en richting andere inwoners met welke zaken het ontwerpteam heeft benoemd. Dit wordt uitgewerkt tot een advies aan de politiek en aan andere inwoners. Als 'zesde sessie' worden de uitkomsten breed gecommuniceerd en kunnen andere inwoners erop reageren.

1. **een waardevol gebied.** Excursie door het gebied: wat zijn de kenmerken, wat zijn de waarden? Wat moet worden behouden / versterkt, wat kan er beter? Doel: zicht krijgen op huidige situatie, mensen hebben een gedeeld beeld van het gebied.
2. **een heldere toekomst.** Discussie over het toekomstbeeld. Welke waarden moeten versterkt? Hoe moet het eruit zien, wie zijn er dan en hoe gebruiken die het gebied? Wat moet anders? Doel: bepalen welk 'beeld' er is van het ruimtelijk ontwerp van het gebied en van het toekomstige gebruik.
3. **een ruimtelijke puzzel.** Discussie over ruimtelijke eisen en wensen ahv 'tegels' met landschapkenmerken. Wat is het ruimtelijke beeld waar we naartoe willen? Welke

elementen zien we terug? Doel: komen tot een overzicht van ruimtelijke kwaliteiten, eisen en wensen voor de ruimtelijke vormgeving van het gebied (en hoe past opwek hierin).

4. **een goede aanpak.** Discussie over niet-ruimtelijke eisen en wensen, zoals maatschappelijke meerwaarde, compensatie, meedoen, wat doen we met opbrengsten. Doel: komen tot een overzicht van niet-ruimtelijke eisen en wensen voor de doorontwikkeling van projecten in het gebied.
5. **een duidelijk verhaal.** Terugblik op de eerdere sessies en het eindproduct dat eruit is gekomen: staan we hier achter? Geven we dit als vraag aan de raad mee? Doel: komen tot een programma van eisen en wensen (ruimtelijk en niet-ruimtelijk) op basis van ruimtelijke kwaliteiten en toekomstvisie.
6. **een breed publiek.** Bijeenkomst met omwonenden en andere geïnteresseerden om de uitkomsten te delen en te bespreken. Doel: informatievoorziening over het resultaat, beperkte mogelijkheid om nog bij te sturen / aan te vullen.

Communicatie

Het is belangrijk om de inwoners van Laarbeek, in het bijzonder de inwoners van Mariahout en het buitengebied, goed geïnformeerd te houden. Daarom communiceren we ook breder over de dialoog en over het zoekgebied, bijvoorbeeld door (digitale) vragenuurtjes en bijeenkomsten te organiseren. We willen de inwoners niet alleen meenemen in het proces, maar ook een stem geven. De precieze vorm daarvan is afhankelijk van de versoepeling van corona-maatregelen, we maken per maand een plan voor communicatie en participatie van de grotere groep betrokkenen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek

J.W.M. van de Ven

de burgemeester van Laarbeek

F.L.J. van der Meijden